

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 3334/24

לפני: כבוד השופטת יי וילנר
כבוד השופט ח' כבוב
כבוד השופט יי כשר

העותר: גיא מדמוני

נגד

המשיבים: 1. מנהל מס רכוש וקרן פיצויים
2. היועץ המשפטי לממשלה

עתירה למתן צו על תנאי; תגובה מקדמית תמציתית
מטעם המשיבים

בשם העותר: עו"ד משה הר שמש

בשם המשיבים: עו"ד ענת גולדשטיין

פסק-דין

השופט ח' כבוב:

1. נקודת המוצא לדיוננו היא, כי בדין ישנו מסלול פיצוי עבור מי שמקום עסקו ביישוב ספר, לפי תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף), התשל"ג-1973; מסלולים עבור מי שמקום עסקו ב'אזור מיוחד', לפי תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה), התשפ"ד-2023; ומסלול עבור עוסקים מכלל הארץ, בהתאם למחזור עסקאותיהם השנתי לשנת 2022, לפי פרק שמיני 1 (תיקון מס' 33 – הוראת שעה) תשפ"ד-2023 לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961. כן נקבע על-ידי רשות המסים, כי אדם התובע פיצויים שלא במסלול לו הוא זכאי, נדרש להגיש טרם הגשת התביעה בקשה לפתיחת זכאות לאותו המסלול (להלן: הבקשה לפתיחת זכאות או הבקשה).

2. העותר שלפנינו מלין, בעיקרו של דבר, על כך שהבקשות לפתיחת זכאות נענו במסרון, ולא ניתן היה להשיג או לערור על ההחלטה בטופס מקוון. לשיטת העותר בכך

משיב 1, מנהל מס רכוש וקרן פיצויים, "חסם מראש" הגשת תביעות. על כן, ביקש העותר כי נוציא צו על-תנאי המורה למשיבים לבוא וליתן טעם: "מדוע המנהל מונע הגשת תביעות על ידי שיטת החסימה מראש; מדוע המנהל מונע הגשת השגות על החלטותיו לחסום מראש תביעה של ניזוק; מדוע המנהל לא ישיב על תביעת ניזוק בכתב, באופן מנומק, תוך ציון שמו ותואר תפקידו של הגורם המחליט; לתת כל סעד אחר להבטחת זכויות העותר".

3. למקרא העתירה הוריתי בהחלטתי מיום 17.04.2024 כי המשיבים יגישו תגובה מקדמית תמציתית.

4. ביום 15.05.2024 הוגשה תגובה מקדמית מטעם המשיבים. בתגובה הוסבר כי בעקבות העתירה וכן פניות אחרות שהתקבלו, הוחלט ברשות המסים לאפשר למי שקיבל הודעה במסרון לפנות באמצעות טופס מקוון לקבלת מכתב החלטה מנומק בבקשה, שעליו ניתן יהיה להגיש השגה או ערר. הודגש, כי מדובר בפתרון זמני הנובע מהעומס בו נתונה רשות המסים בעקבות מלחמת 'חרבות ברזל', וצוין כי הבקשות מטופלות באופן ידני, על-ידי עובדי הרשות. זאת ועוד הוטעם, כי הדרישה להגיש בקשה לפתיחת זכאות נבעה "מהצורך של המערכת למנוע הצפת עשרות אלפי תביעות של תובעים שאינם זכאים להגיש את התביעות במסלול בו הם הגישו ולנתב כנדרש את התביעות. ודוק, הצפי של הגשת תביעות באירועי חרבות ברזל הוא של כ- 600,000 תביעות".

בנתון לאמור עמדת המשיבים היא כי דין העתירה להידחות, משהיא מיצתה את עצמה ואינה אקטואלית עוד במתכונת בה היא הוגשה.

5. בהחלטתי מיום 15.05.2024 הוריתי לעותר להודיע האם, בנסיבות העניין, הוא עומד על עתירתו.

6. ביום 23.05.2024 הודיע העותר כי הוא עומד על עתירתו, וטען כי הפתרון שניתן הוא חלקי בלבד, משום שההנמקה תינתן רק לאחר הגשת פנייה, וכן כי ניתן יהיה להגיש השגה או ערר על ההחלטה בבקשה "תוך דילוג על שלב הדיון בתביעה לגופה". עוד נטען, כי לא הובאה התייחסות מטעם המשיבים לטענות נוספות שהועלו בעתירה, ובהן, בין היתר, עניין הסמכות ליצירת הליך הבקשה לפתיחת זכאות; המועדים המחייבים למתן החלטה בבקשה; דרכי התקשורת; ספירת המועדים לתשלום מקדמות; המענה על-ידי מחשב; ואי ציון שם הפקיד המחליט בהחלטות בבקשות.

7. לאחר עיון, מצאתי כי דין העתירה להידחות. כאמור בתגובת המשיבים, מעת הגשת העתירה חל שינוי מהותי בתשתית שבבסיסה. בנסיבות אלו, העתירה במתכונתה הנוכחית מיצתה את עצמה ואכן אינה אקטואלית עוד (ראו למשל: בג"ץ 333/23 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' היועצת המשפטית לממשלה (09.07.2023), והאסמכתאות

שם). עוד יצוין, כי אין בעתירה תשתית עובדתית או משפטית המבססת את טענות העותר בכל הנוגע למישור הסמכות, ועל כן לא מצאתי להידרש לכך (ראו גם: בג"ץ 3466/24 פלוני נ' פלונית, פסקה 4 (05.05.2024)); די אם אציין, מבלי לטעת בנדון מסמרות, כי בשים לב להוראת סעיף 17(א) לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981, מדובר בטענה מוקשית. גם לטענות אחרות שהועלו בעתירה, דוגמת סד הזמנים למתן החלטה – ישנן תשובות טובות בדין. ממילא, מקרים מתאימים ייבחנו בזמנם ובהתאם לנסיבותיהם.

8. אשר על כן העתירה נדחית בזאת. במכלול נסיבות העניין, כל צד יישא בהוצאותיו.

ניתן היום, ד' בסיון התשפ"ד (10.6.2024).

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵט